

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ผู้ดำเนินการเลี้ยงตามสายและเกษตรกรในจังหวัดลำพูน ซึ่งจากการสำรวจของฝ่ายปกครอง สำนักงานจังหวัดลำพูน (2533) พบว่าจังหวัดลำพูนมีจำนวนเลี้ยงตามสายทั้งสิ้น 367 แห่ง จาก 442 หมู่บ้าน (5 อำเภอ, 2 กิ่งอำเภอ)

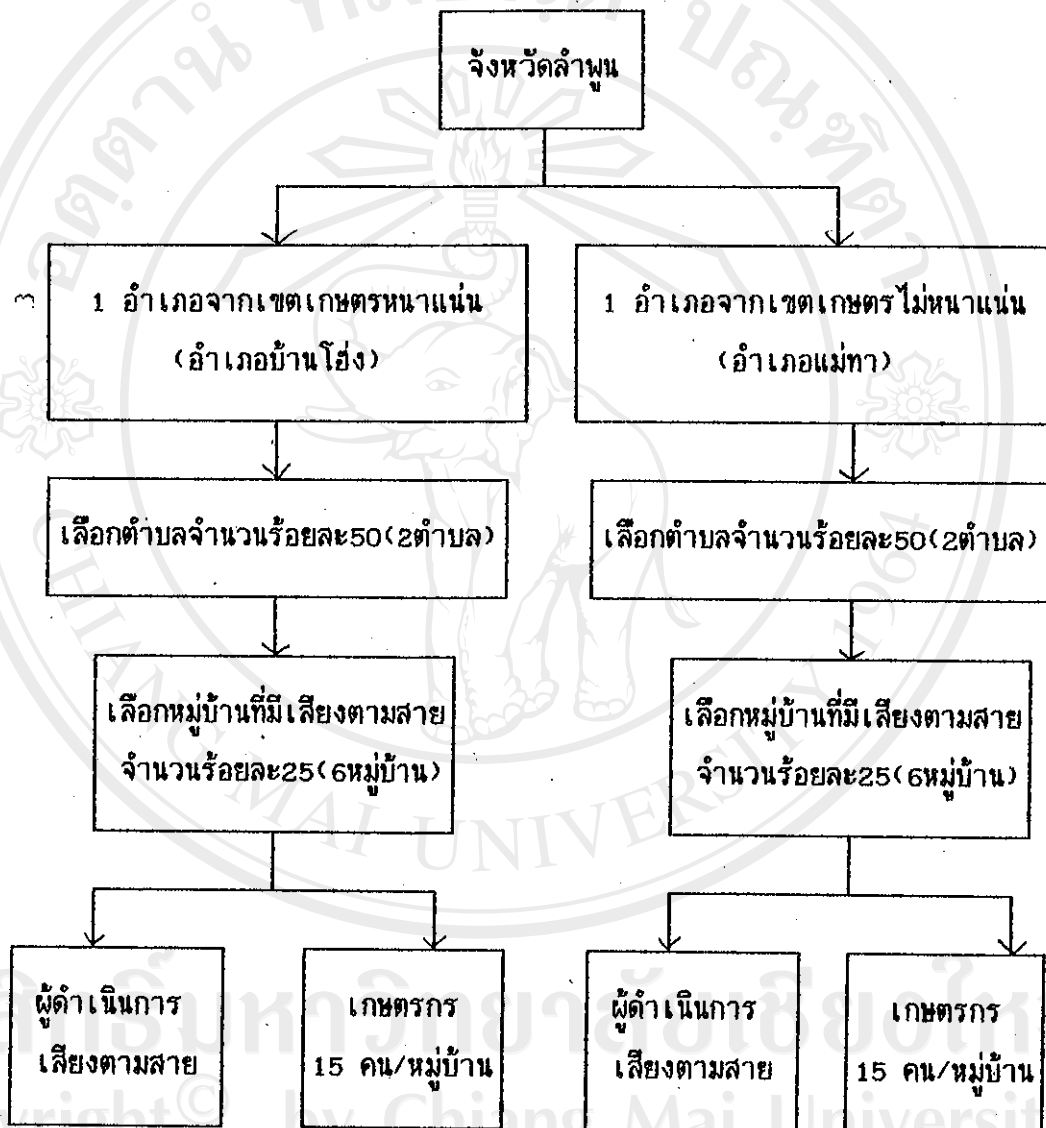
จากประชากรดังกล่าว จึงทำการสุ่มตัวอย่างเพื่อการวิจัยตามลำดับต่อไป โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling) ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

1. แผนผังการสุ่มตัวอย่าง (แผนภูมิที่ 5)

แผนภูมิ 5 แสดงการสุ่มตัวอย่างประชากรที่ศึกษา

2. ตัวอย่างชั้นที่หนึ่ง สุ่มมา 2 อำเภอจาก 5 อำเภอ และ 2 กิ่งอำเภอ ตามเกณฑ์เขตการเกษตรของสำนักงานเกษตรจังหวัดลำพูน ซึ่งแบ่งเป็น 2 ระดับดังนี้

2.1 อำเภอที่มีระดับการเกษตรอย่างหนาแน่นของจังหวัดลำพูน มีอยู่ 3 อำเภอ ในที่นี้ได้สุ่มอำเภอบ้านโฮ่งเป็นตัวอย่าง

2.2 อำเภอที่มีระดับการเกษตรอย่างไม่หนาแน่นของจังหวัดลำพูนมีอยู่ 2 อำเภอ 2 กิ่งอำเภอ ในที่นี้ได้สุ่มอำเภอแม่ทาเป็นตัวอย่าง

3. ตัวอย่างขึ้นที่สอง สุ่มตำบลมา ร้อยละ 50 จากแต่ละอำเภอ กล่าวคือ
อำเภอบ้านไธสง มี 5 ตำบล สุ่มมา 2 ตำบล ได้แก่ ตำบลบ้านไธสงและ
ตำบลเหล่ายาว

อำเภอแม่ทา มี 5 ตำบลเช่นกัน สุ่มมา 2 ตำบล ได้แก่ ตำบลทาสบ
เส้าและตำบลทาลาดุก

4. ตัวอย่างขึ้นที่สาม สุ่มหมู่บ้านที่มีเสียงตามสายมา ร้อยละ 25 จากตำบลตัว
อย่าง ยกเว้นหมู่บ้านที่มีกำนันอาศัยอยู่ เนื่องจากอาจเกิดอคติในการประเมินประสิทธิภาพการดำ
เนินการเสียงตามสาย

ตำบลบ้านไธสงมีหมู่บ้านที่มีเสียงตามสาย 18 หมู่บ้าน สุ่มมา 4 หมู่บ้าน
ได้แก่ บ้านสันเจดีย์ บ้านห้วยน้ำดิบ บ้านดงห้วยเย็น บ้านกลาง

ตำบลเหล่ายาวมี 9 หมู่บ้าน สุ่มมา 2 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านเหล่ายาว
บ้านดอยแดน

ตำบลทาสบเส้ามี 14 หมู่บ้าน สุ่มมา 3 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านจำตาเหิน
บ้านดอยสารภี บ้านดง

ตำบลทาลาดุกมี 11 หมู่บ้าน สุ่มมา 3 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านท่าทุ่งไผ่
บ้านเทาป่าเปา บ้านศรีทรายมูล

5. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลมี 2 ประเภทคือ

5.1 ผู้ดำเนินการเสียงตามสายทุกคนในหมู่บ้านที่สุ่มตัวอย่างได้

5.2 เกษตรกรจากหมู่บ้านที่สุ่มตัวอย่าง จำนวนหมู่บ้านละ 15 ครัว
เรือน โดยแบ่งเป็นเกษตรกรที่มีฐานะดี เกษตรกรที่มีฐานะปานกลาง เกษตรกรที่มีฐานะต่ำ (ดู
รายละเอียดเกณฑ์การแบ่งฐานะทางเศรษฐกิจในภาคผนวก ก) จำนวนอย่างละ 5 ครัวเรือน
รวมทั้งหมดจำนวน 180 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ทำการเก็บข้อมูลประชากรตัวอย่างโดยวิธีการสัมภาษณ์ซึ่งมี
แบบสัมภาษณ์เป็นแนวทางในการเก็บข้อมูล 3 ชุด ชุดแรกใช้สำหรับเจ้าหน้าที่ระดับตำบล ทั้ง
4 กลุ่ม เป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินประสิทธิผลของเสียงตามสาย ชุดที่สองใช้สำหรับผู้ดำ

เนนการเสียงตามสาย(เป็นแบบสัมภาษณ์และสังเกตการณ์เพื่อค้นหาข้อเท็จจริง) ส่วนชุดที่สามใช้สำหรับเกษตรกร แบบสัมภาษณ์ในสองชุดหลังจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ก. ข้อมูลทั่วไป เช่น อายุ เพศ ระดับการศึกษา ฯลฯ ข. ข้อมูลเฉพาะ ซึ่งทั้งสองส่วนจะมีคำถามแบบปิดและแบบเปิด และมีรายละเอียดของแบบสัมภาษณ์ของทั้ง 3 ชุดอยู่ในภาคผนวก ค

การทดสอบแบบสอบถาม

การทดสอบแบบสัมภาษณ์ ดำเนินการทดสอบแบบสัมภาษณ์ชุดที่สองและสามกับผู้ดำเนินการเสียงตามสายและเกษตรกรจำนวน 15 ครัวเรือน ของหมู่บ้านป่าหมื่น ตำบลมะกอก อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน โดยเป็นหมู่บ้านนอกกลุ่มศึกษา และนำผลที่ได้มาแก้ไขปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ที่แท้จริงต่อไป

การรวบรวมข้อมูล

- ก. ข้อมูลปฐมภูมิ จากการสัมภาษณ์เกษตรกร 180 คน ผู้ดำเนินการเสียงตามสายของทั้ง 12 หมู่บ้าน รวมผู้ดำเนินการฯ 14 คน และเจ้าหน้าที่ระดับตำบล 16 คน
- ข. ข้อมูลทุติยภูมิ จากเอกสารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เกิดขึ้นมารวมมาทั้งหมดจะนำมาจัดระเบียบและประมวลผล จากนั้นจึงนำไปวิเคราะห์โดยใช้สถิติที่เหมาะสม ตามโปรแกรมการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS/PC+ ดังต่อไปนี้

1. สถิติพรรณนา เพื่ออธิบายกลุ่มข้อมูลประชากร ในข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (nominal) และอันดับ (ordinal) ใช้ค่าร้อยละ สำหรับข้อมูลประเภทอันตรภาค (interval) และอัตราส่วน (ratio) ใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด

2. สถิติวิเคราะห์ เพื่อทดสอบสมมติฐาน

- 2.1 สมมติฐานข้อที่ 1 และ 2 ทดสอบโดยวิธี Spearman's Rank Correlation และสมมติฐานข้อที่ 3.11 และ 3.12 ทดสอบโดยวิธี Pearson Product

Moment Correlation เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (coefficient หรือ r) และทดสอบความเชื่อมั่น ด้วยค่า t -test

เกณฑ์การวัดระดับความสัมพันธ์ พิชิต (2531 : 198) ได้แบ่งเกณฑ์การวัดระดับความสัมพันธ์ ดังนี้

ค่าของ r	แสดงว่า
+ .70 ขึ้นไป	ความสัมพันธ์ในทางบวกและสูง
+ .50 ถึง + .69	ความสัมพันธ์ในทางบวกและมากพอสมควร
+ .30 ถึง + .49	ความสัมพันธ์ในทางบวกและปานกลาง
+ .10 ถึง + .29	ความสัมพันธ์ในทางบวกและต่ำ
+ .01 ถึง + .09	ความสัมพันธ์ในทางบวกและแทบจะ ไม่มีความสัมพันธ์ เลย
.00	ไม่มีความสัมพันธ์ เลย
- .01 ถึง - .09	ความสัมพันธ์ในทางลบและแทบจะ ไม่มีความสัมพันธ์ เลย
- .10 ถึง - .29	ความสัมพันธ์ในทางลบและต่ำ
- .30 ถึง - .49	ความสัมพันธ์ในทางลบและปานกลาง
- .50 ถึง - .69	ความสัมพันธ์ในทางลบและมากพอสมควร
- .70 ลงไป	ความสัมพันธ์ในทางลบและสูง

2.2 สมมติฐานข้อที่ 3.1 ถึง 3.9 ทดสอบโดยใช้ค่า χ^2 -square

2.3 สมมติฐานข้อที่ 3.10 และ 3.13 ทดสอบโดยใช้ค่า t -test ยกเว้น

ตัวแปรฐานะทางเศรษฐกิจ ใช้ค่า F โดยวิธี ANOVA

3. การตีความคำตอบจากน้ำหนักระยะเฉลี่ย

3.1 ข้อมูลคะแนนประเมินผลประสิทธิภาพของเสียงตามสาย โดยเจ้าหน้าที่ระดับตำบลให้ระดับคะแนน ตั้งแต่ 1 ถึง 10 โดยคะแนนรวมจากเจ้าหน้าที่ทั้ง 4 คนเท่ากับ 40

คะแนน	เท่ากับ	คะแนนรวม
1 - 2	"ไม่ดีอย่างยิ่ง"	1 - 8
3 - 4	"ไม่ดี"	9 - 16
5 - 6	"ปานกลาง"	17 - 24
7 - 8	"ดี"	25 - 32

9 - 10 "ดีมาก" 33 - 40

3.2 ข้อมูล รูปแบบรายการ เนื้อหาสาระในรายการ ปริมาณการสนับสนุน ข่าวสาร-ข้อมูลจากองค์กรภายนอก ปริมาณการแนะนำช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่รัฐบาล ความรู้ที่ เกษตรกรได้รับ และการนำไปใช้ประโยชน์ของเกษตรกร

คะแนน	เท่ากับ	ช่วงค่าเฉลี่ย
1	"น้อยที่สุด"	1.00 - 1.80
2	"น้อย"	1.81 - 2.60
3	"ปานกลาง"	2.61 - 3.40
4	"มาก"	3.41 - 4.20
5	"มากที่สุด"	4.21 - 5.00

3.3 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อการดำเนินการเสี่ยงตามสาย

คะแนน	เท่ากับ	ช่วงค่าเฉลี่ย
1	"ไม่ชอบเอาเสียเลย"	1.00 - 1.80
2	"ไม่ชอบ"	1.81 - 2.60
3	"เฉย ๆ"	2.61 - 3.40
4	"ชอบ"	3.41 - 4.20
5	"ชอบมาก ๆ"	4.21 - 5.00

3.4 ข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณการรับฟังเสียงตามสายและความชัดเจนในการรับ ฟังเสียงตามสาย ให้ระดับคะแนน 0 ถึง 2 การตีความนิยามดังนี้

คะแนน	เท่ากับ	ช่วงค่าเฉลี่ย
0	"ไม่ได้ฟัง หรือไม่ชัดเจน"	1.34 - 2.00
1	"ฟังบางครั้ง หรือชัดเจนพอใช้"	0.67 - 1.33
2	"ฟังทุกครั้ง หรือชัดเจนดี"	0.00 - 0.66